

Anna Bujnowska

"Towiański i rozterki romantyzmu", Adam Sikora, Warszawa 1984 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 29/1 (99), 267

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SIKORA Adam: Towiański i rozterki romantyzmu. Warszawa 1984, WPowsz., wyd. 2, ss. 248, zł 100,-

Drugie, poszerzone wydanie książki jest podstawowym źródłem wiedzy o towianizmie na tle mesjanistycznych doktryn XIX wieku. Analizując pisma Towiańskiego, jego wyznawców i odstępców (Goszczyński, Witwicki wreszcie sam Mickiewicz) autor stara się odpowiedzieć na pytanie o źródła fascynacji ideą twórcy polskiego mesjanizmu. Rewelacje Towiańskiego zapowiadały wcielenie w życie nauk ewangelicznych, przenosiły akcent z życia jednostek na życie zbiorowe i miały stanowić konstrukcje nowej ery w dziejach ludzkości. Cenną część książki stanowi wybór prac Towiańskiego (m.in. fragmenty "Biesiady", list A. Chodźki do Mikołaja I, Przemówienie w Katedrze Notre Dame), a także tekstów powstałych wokół Towiańskiego (m.in. Mickiewicza "Kościół urzędowy", Trentowskiego "Nauka proroków", Libelta "Wyobrażenia mistyczno-płaskie").

BP/99/95

A.B.

SKARGA Piotr: Kazania sejmowe. Oprac. J. Tazbir przy współudziale M. Korolki. Wyd. 4 uzup. Wrocław-Kraków 1984, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, BN S. I, nr 70, ss. 211, zł 160,-

Tekst czwartego w Bibliotece Narodowej wydania "Kazań sejmowych" oparto na ostatniej, pełnej edycji utworu za życia Skargi, opublikowanej w tomie "Kazania o siedmiu sakramentach kościoła św." (Kraków 1600, s. 273-327). Podstawę wcześniejszych wydań tekstu w Bibliotece Narodowej (1925 i 1939), jak też edycji I. Chrzanowskiego (1904 i 1912), był pierwodruk z r. 1597. Pozostawało to w bezpośrednim związku z historyczno-literackim komentarzem wydawców, łączących tekst utworu z przebiegiem obrad sejmowych 1597 r. Wydanie obecne, na podstawie druku z 1600 r., wyłącza tekst "Kazań" z literackiej legendy o faktycznym ich wygłoszeniu podczas sejmów w 1597 r.

BP/99/96

K.M.